

RAPORT

**de monitorizare a schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării
bazate pe cererea de energie termică utilă**

- Trimestrul I 2024 -

și

- An 2023 -

Capitolul I. Modificari ale cadrului de reglementare în anul 2023 și trimestrul I 2024

Modificări ale Legislației primare incidente în anul 2023

Prin Decizia C(2021) 9774 final din 20.12.2021, pentru producătorii care îndeplinesc condițiile de accesare a prelungirii schemei de sprijin, schema de sprijin se prelungește până în anul 2033, inclusiv. Producătorii de energie electrică și termică în cogenerare pot beneficia de schema de sprijin pe o perioadă de maximum 21 ani.

Având în vedere Decizia Comisiei Europene C(2021) 9774 final din 20.12.2021 de modificare a schemei de ajutor de stat N 437/2009 pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, autorizată prin Decizia Comisiei Europene C(2009) 7.085, rectificată, din 17.09.2009, și Decizia Comisiei Europene C(2016) 7.522 final, Guvernul României a adoptat HG nr. 409 din 25 martie 2022 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă

Ordine emise de ANRE

În anul 2023 și trimestrul I 2024 au fost emise următoarele ordine :

- Ordinul nr. 62/2023 privind modificarea Metodologiei de stabilire și ajustare a prețurilor pentru energia electrică și termică produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 78/2022;
- Ordinul nr. 72/2023 privind aprobarea prețurilor de referință ale energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, care beneficiază de bonus;
- Ordinul nr. 73/2023 privind aprobarea valorilor bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în anul 2023;
- Ordinul nr. 75/2023 pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 123/2017 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare al acesteia.
- Ordinul nr. 87/2023 privind modificarea și completarea Metodologiei de stabilire și ajustare a prețurilor pentru energia electrică și termică produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a

bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 78/2022.

- Ordinul nr. 89/2023 privind modificarea și completarea Metodologiei de determinare și monitorizare a supracompensării activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de schema de sprijin de tip bonus, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 84/2013;
- Ordinul nr. 91/2023 privind aprobarea prețului de referință al energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, care beneficiază de bonus;
- Ordinul nr. 92/2023 privind aprobarea valorilor bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în anul 2024;
- Ordinul nr. 97/2023 pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 123/2017 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare al acesteia;
- Ordinul nr. 117/2023 pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 123/2017 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare al acesteia.

Menționăm faptul că, prin Ordinul președintelui ANRE nr. 142/2022 a fost stabilită valoarea contribuției pentru cogenerare, aplicabilă începând cu 1 ianuarie 2023, la nivelul de *0,00 lei/kWh*. Acest nivel al contribuției a fost rezultatul bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată din centralele care beneficiază de schemă de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, la funcționarea cu combustibil solid, cu combustibil gazos asigurat atât din rețeaua de transport, cât și din rețeaua de distribuție, a fost aprobată pentru producătorii aflați sub incidența art. 15 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, care, de asemenea, au fost la nivelul de 0,00 lei/MWh.

Capitolul II

Rezultatele aplicării schemei de sprijin în anul 2023

Valorile bonusurilor primite de fiecare producător, pentru anul 2023, sunt prezentate în Tabelul nr. 1.

Tabel nr. 1

<i>Nr crt</i>	<i>Denumirea</i>	<i>An accesare schemă</i>	<i>Localitatea</i>	<i>Judetul</i>	<i>Valoarea ajutorului (mii lei)</i>
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1	SC Bepco SRL	2011	Braşov	Braşov	12026,542
2	Electrocentrale Craiova - CET Craiova II	2011	Craiova	Dolj	28435,476
3	SC Thermoenergy Group SA	2011	Bacău	Bacău	9959,462
5	SC CET Griviţa SRL	2011	Bucureşti	Bucureşti	1540,904
6	UAT Municipiul Iasi	2011	Iaşi	Iaşi	3850,827
9	SC Colonia Cluj Napoca Energie SRL	2011	Cluj Napoca	Cluj	2634,651
7	SC Compa SA	2011	Sibiu	Sibiu	227,414
8	SC ContourGlobal Solutions SRL	2011	Ploieşti	Prahova	8840,009
9	SC Electrocentrale Bucureşti SA	2011	Bucureşti	Bucureşti	98995,978
10	SC Termoficare Oradea SA	2011	Oradea	Bihor	17418,128
11	SC Modern Calor SA	2011	Botoşani	Botoşani	4109,798
12	SC Rulmeţi SA	2011	Bârlad	Vaslui	1344,723
13	SC UATAA Motru SA	2011	Motru	Gorj	1692,379
14	UNTS Politehnica Bucureşti	2011	Bucureşti	Bucureşti	0,004
15	SC Vest-Energo SA	2011	Bucureşti	Bucureşti	11688,816
16	SC Electro Energy Sud SRL	2012	Bucureşti	Bucureşti	2105,633
17	S.C. PETROTEL LUKOIL S.R.L.	2012	Ploieşti	Prahova	1978,084
18	S.C. OMV Petrom S.A.	2012	Bucureşti	Bucureşti	2717,830
19	S.C. Prefab S.A.	2013	Bucureşti	Bucureşti	2356,799
20	S.C. Poligen Power Energy S.R.L..	2014	Miercurea Ciuc	Harghita	424,044
28	S.C. Soceram S.A.	2015	Câmpina	Prahova	382,232
29	S.C. Electroulaj S.A.	2015	Câmpina	Prahova	357,461
	TOTAL				213087,194

În trimestrul I al anului 2024, conform art. 24 din HG nr. 1215/2009 *privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă*, cu modificările și completările ulterioare, ANRE a analizat dacă, prin aplicarea schemei de sprijin pe perioada de evaluare din anul 2023, producătorii de energie electrică și termică în cogenerare au înregistrat o supracompensare. În urma analizei, realizate conform prevederilor *Metodologiei de determinare și monitorizare a supracompensării activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de schema de sprijin de tip bonus*, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 84/2013, cu modificările și completările ulterioare, pentru următorii producători s-a determinat o supracompensare pentru perioada de evaluare 01.01.-31.12.2023, după cum urmează:

SC Termoficare Oradea SA 2.618.359 lei,

SC Bepco SRL 2.864.212 lei, din care:

 CET Metrom 48.844 lei,

 CET Nord 2 2.815.368 lei.

**TOTAL supracompensare pentru perioada de evaluare 01.01-31.12.2023:
5.482.571 lei**

Cuantumul supracompensării determinat în cadrul analizei realizate de ANRE în trimestrul I al anului 2024 este de 5.483 mii lei, respectiv 1.103 mii Euro la cursul de schimb valutar de 4,9715 lei/Euro data de 18 martie 2024.

Nu s-au înregistrat situații de regularizare a ante-supracompensării.

Analiza efectuată de ANRE în trimestrul I 2024 privind calificarea energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență pe întreg anul 2023, realizată în baza *Regulamentului de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență* aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 114/2013, cu modificările și completările ulterioare, a avut drept rezultat implicit o valoare de 11846 mii lei, ca diferență între bonusul neacordat și bonusul necuvenit producătorilor pe întreg anul 2023 în raport cu sumele încasate sub forma de bonus lunar în anul 2023.

**Indicatori specifici aplicării schemei de sprijin în trimestrul I 2023,
trimestrul I 2024, anul 2022 și anul 2023**

În Tabelul nr. 2 sunt prezentate principalele informații cu privire la rezultatele aplicării schemei de sprijin în anul 2023 și în trimestrul I 2024:

Tabel nr. 2

Nr. crt.	Indicatorul	UM	Trim. I 2023	Trim. I 2024	Variație Trim. I 2024 față de Trim. I 2023 [%]	Anul 2022	Anul 2023	Variație anul 2023 față de anul 2022 [%]
1	Valoarea totală a contribuției facturată consumatorilor și furnizorilor exportatori, în perioada analizată	mii lei	37.814	144.483	282,09	992.174	87.887	-91,14
2	Cantitatea de energie electrică facturată consumatorilor finali (inclusiv cea consumată de furnizori și producători în regim de autofurnizare /autoconsum) la care s-a aplicat contribuția pentru cogenerare, în perioada analizată	GWh	8.279	11.235	35,70	46.743	37.398	-19,99
3	Cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin *)	GWh	359	1.030	186,91	2.160	1.422	-34,17

4	Valoarea totală a bonusurilor datorată producătorilor beneficiari ai schemei tip bonus, pentru cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, în perioada analizată**)	mii lei	3.689	261.990	7001,92	726.378	213.087	-70,66
5	Cantitatea de energie electrică importată cu garanții de origine pentru producția de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență, pentru care s-a solicitat returnarea contribuției	GWh	0	0	-	0	0	-
6	Economia de combustibil realizată în procesele de cogenerare de înaltă eficiență beneficiare de bonus în conformitate cu prevederile <i>Regulamentului de calificare</i>)	GWh	254	672	164,57	1.363	947	-30,52

*) sunt prezentate datele aferente tuturor centralelor pentru care s-au emis decizii de bonus, fiind incluse și cantitățile de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență cărora li se aplică, conform deciziilor respective, o valoare a bonusului de 0,00 lei/MWh

***) Valorile pentru anul 2022 și anul 2023 (Tabelul nr. 1 și Tabelul nr. 2) conțin și datele aferente bonusului neacordat sau necuvenit pentru perioadele respective și nu conțin supracompensările aferente perioadelor de evaluare 01.01.2022-31.12.2022, respectiv 01.01.2023-31.12.2023 (determinate în trim. I 2023, respectiv trim. I 2024) și nici cuantumul de regularizare a ante-supracompensării.

Bonusurile de referință în semestrul I al anului 2023 (aferente anului al **XIII**-lea de acordare a schemei de sprijin), în conformitate cu Ordinul președintelui ANRE nr.

126/2022, pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată din centralele care beneficiază de schemă de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, pentru producătorii aflați sub incidența art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, valori prevăzute în anexa nr. 1 care face parte integrantă din Ordinul nr. 126/2022, sunt:

- 196,79 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune până în anul 2016 (descreștere cu 44,25% față de valoarea, aprobată pentru trimestrul IV din anul 2021, de 352,97 lei/MWh);
- 205,20 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune după anul 2016 (descreștere cu 43,00% față de valoarea, aprobată pentru trimestrul IV din anul 2021, de 360,02 lei/MWh);
- 190,84 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune până în anul 2016 (descreștere cu 47,71% față de valoarea, aprobată pentru trimestrul IV din anul 2021, de 364,95 lei/MWh);
- 199,62 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune după anul 2016 (descreștere cu 46,40% față de valoarea, aprobată pentru trimestrul IV din anul 2021, de 372,40 lei/MWh);
- 0 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid (descreștere cu 100% față de valoarea, aprobată pentru trimestrul IV din anul 2021, de 417,59 lei/MWh).

Valoarea 0,00 lei/MWh a bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată din centralele care beneficiază de schemă de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, la funcționarea cu combustibil solid, cu combustibil gazos asigurat atât din rețeaua de transport, cât și din rețeaua de distribuție, a fost aprobată pentru producătorii aflați sub incidența art. 15 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare.

Valorile bonusurilor de referință, **iulie - octombrie 2023** (aferele anului al **XIII**-lea de acordare a schemei de sprijin), în conformitate cu Ordinul președintelui ANRE nr.73/2023, sunt:

- a) pentru producătorii aflați sub incidența art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare:
- 196,79 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune până în anul 2016;
 - 205,20 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune după anul 2016;
 - 219,58 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune până în anul 2016;
 - 228,32 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune după anul 2016;
 - 113,60 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.
- b) pentru producătorii aflați sub incidența art. 15 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare:
- 120,15 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune până în anul 2016;
 - 128,35 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune după anul 2016;
 - 140,48 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune până în anul 2016;
 - 149,22 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune după anul 2016;
 - 310,96 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.

Valorile bonusurilor de referință în lunile **noiembrie – decembrie 2023** și trimestrul I al anului 2024 (aferele anului al **XIV**-lea de acordare a schemei de sprijin), în conformitate cu Ordinul președintelui ANRE nr. 92/2023, pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată din centralele care beneficiază de schemă de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, pentru producătorii aflați sub incidența art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, sunt:

- 301,74 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune până în anul 2016;
- 308,93 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune după anul 2016;
- 329,69 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune până în anul 2016;
- 337,43 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune după anul 2016;
- 156,73 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.

Valorile bonusurilor de referință în lunile noiembrie – decembrie 2023 și trimestrul I al anului 2024 (aferele anului al **XIV**-lea de acordare a schemei de sprijin), în conformitate cu Ordinul președintelui ANRE nr. 92/2023, pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată din centralele care beneficiază de schemă de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, pentru producătorii aflați sub incidența art. 15 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, sunt:

- 240,44 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune până în anul 2016;
- 247,63 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune după anul 2016;
- 268,39 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune până în anul 2016;
- 276,13 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune după anul 2016;

- 327,55 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 142/2022 a fost aprobată valoarea contribuției pentru cogenerare, la nivelul de 0,00 lei/kWh, aplicabilă de la 1 ianuarie 2023.

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 75/2023 a fost aprobată valoarea contribuției pentru cogenerare, la nivelul de 0,00219 lei/kWh, aplicabilă de la 1 iulie 2023.

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 97/2023 a fost aprobată valoarea contribuției pentru cogenerare, la nivelul de 0,0099 lei/kWh, aplicabilă de la 1 noiembrie 2023.

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 117/2023 a fost aprobată valoarea contribuției pentru cogenerare, la nivelul de 0,0168 lei/kWh, aplicabilă de la 1 ianuarie 2024.

Deciziile președintelui ANRE de aprobare a cantităților lunare de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență beneficiare de bonus pentru anul 2023 au fost următoarele: 435/24.02.2023, 656/22.03.2023, 836/12.04.2023, 1268/17.05.2023, 1562/21.06.2023, 1840/19.07.2023, 2071/23.08.2023, 2265/20.09.2023, 2434/18.10.2023, 2727/22.11.2023, 2952/20.12.2023, 40/17.01.2024, iar pentru trimestrul I din anul 2024 au fost următoarele: 326/21.02.2024, 562/20.03.2024, 746/17.04.2024.

Cantitățile calificate final pentru a beneficia de bonus pentru anul 2023 au fost aprobate prin Deciziile președintelui ANRE nr. 456 - 478/13.03.2024.

În urma analizei supracompensării activității producătorilor beneficiari ai schemei de sprijin pentru anul 2023, au fost emise deciziile nr. 596 și 597/27.03.2024 privind supracompensarea activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență aferente perioadei de evaluare 01.01.2023-31.03.2023 pentru centrala CET Metrom și Nord 2, aparținând S.C. Bepco SRL., respectiv pentru SC Termoficare Oradea SA.

Concluzii

- Cantitatea de energie electrică facturată consumatorilor finali a înregistrat o creștere de 35,70% în trimestrul I 2024 față de trimestrul I 2023. Valoarea totală a contribuției facturate a înregistrat o creștere în trimestrul I 2024 față de trimestrul I 2023 de 282,09%, ca urmare a creșterii valorii contribuției.
- Din comparația anului 2023 cu anul 2022 se observă o descreștere a cantității de energie electrică la care s-a aplicat contribuția de 19,99%.
- Se constată o descreștere a valorii totale a contribuției în anul 2023 față de 2022 datorată descreșterii semnificative a valorii unitare a contribuției.
- Cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin a înregistrat o scădere de 34,17% în anul 2023 față de anul 2022, ca urmare a neaccesării prelungirii schemei de sprijin începând cu aprilie 2022 pentru o parte semnificativă din producătorii în cogenerare (solicitarea de acces la prelungirea schemei putând fi realizată de producători până cel târziu la 10 decembrie 2023, conform prevederilor HG nr. 1215/2009).
- În trimestrul I 2024 față de trimestrul I 2023 s-a înregistrat o creștere a cantității de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin (186,91%) ca urmare a creșterii numărului de producătorii în cogenerare care au accesat

prelungirea schemei de sprijin (Electrocentrale București și SC Thermoenergy Group SA care au accesat prelungirea schemei de sprijin de tip bonus începând cu 1 iulie 2023) .

- Valoarea totală a bonusurilor datorate producătorilor beneficiari ai schemei de sprijin pentru cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență a înregistrat o descreștere în anul 2023 față de anul 2022, urmare în special a descreșterii cantității de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin precum și a descreșterii semnificative a valorii bonusului de referință.
- Valoarea totală a contribuției în anul 2023 este semnificativ mai mică decât valoarea totală a bonusurilor datorate producătorilor beneficiari ai schemei de sprijin în același an, iar diferența a fost acoperită ca urmare a constituirii de economie în contul unic al administratorului schemei de sprijin în anul 2022.
- Valoarea totală a bonusurilor în trimestrul I 2024 a înregistrat față de trimestrul I 2023 o creștere, urmare a creșterii cantității de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin precum și a creșterii valorii bonusului de referință în trimestrul I 2024 față de trimestrul I 2023. Pentru majoritatea producătorilor în cogenerare bonusul a fost 0,00 lei/MWh în anul 2023, an considerat atipic în procesul de derulare a schemei de sprijin.

Cadrul de reglementare și descrierea schemei de sprijin

Cadrul de reglementare

Directiva CE nr. **2004/8/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 11 februarie 2004 privind promovarea cogenerării pe baza cererii de energie termică utilă pe piața internă a energiei și de modificare a Directivei 92/42/CEE, a fost transpusă în legislația națională prin HG nr. 219/2007 *privind promovarea cogenerării bazate pe energia termică utilă*, cu modificările și completările ulterioare. Această Directivă a fost abrogată de la 5 iunie 2014, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre referitoare la termenul de transpunere în legislația națională. În prezent este în vigoare Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE. Transpunerea acestei directive în legislația națională s-a realizat prin Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică, cu modificările și completările ulterioare, în care se stipulează că aceasta este completată cu prevederile HG nr. 219/2007.

Prin HG nr. 1215/2009 *privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă*, cu modificările și completările ulterioare, s-a implementat schema de tip bonus aplicabilă producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare care solicită acordarea acestui sprijin pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență.

Schema de tip bonus reprezintă ajutor de stat (nr. 437/2009), autorizat de Comisia Europeană ca fiind compatibil cu piața comună conform art. 87 (3) (c) al Tratatului CE prin Decizia C(2009)7085, modificată prin Decizia C(2016)7522 final, prin care au fost stabilite și condițiile de acordare a acestuia, inclusiv obligația de raportare anuală a modului de punere în aplicare a ajutorului. Intrarea în aplicare a schemei de sprijin de tip bonus a avut loc la 1 aprilie 2011.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, se prevede că schema de sprijin se aplică producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare care solicită ANRE acordarea acestui sprijin pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, pentru capacitățile de cogenerare înscrise în lista producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare de înaltă eficiență până la data de 31 decembrie 2016, termenul pentru depunerea documentației complete necesare obținerii avizului pentru acreditare fiind 15 decembrie 2016.

Prin excepție, schema de sprijin se aplică și producătorului beneficiar al schemei de sprijin care, în condițiile cadrului de reglementare elaborat de ANRE, înlocuiește, pe același amplasament, capacități de cogenerare existente care au beneficiat de bonus

pentru energia electrică cu capacități de cogenerare de înaltă eficiență, ulterior datei de 31 decembrie 2016, în limita capacității electrice instalate înscrise la data de 31 decembrie 2016 în lista producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare de înaltă eficiență, pentru fiecare producător beneficiar al schemei de sprijin.

O altă modificare adusă Hotărârii Guvernului nr. 1.215/2009, prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2016, a fost și aceea că pot beneficia de această schemă și producătorii care dețin unități de cogenerare cu capacitate electrică instalată sub 1 MW.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2018, pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, se introduc prevederi noi printre care:

- alineatul (5¹) al articolului 10, cu următorul cuprins:

„(5¹) În trimestrul II al fiecărui an, pe lângă analiza prevăzută la art. 25, ANRE realizează o analiză de ajustare a bonusurilor și a prețurilor energiei termice produse și livrate din centrale termice care beneficiază de schema de sprijin. În cazul în care această analiză conduce la variații ale bonusurilor și ale prețurilor energiei termice mai mari de +/-2,5%, președintele ANRE aprobă prin decizie, până la data de 30 iunie, noile valori ale acestora, care se aplică începând cu data de 1 iulie a anului curent.”;

- alineatul (2¹), al articolului 12, cu următorul cuprins:

„ (2¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), până la data de 25 octombrie a fiecărui an, ANRE stabilește contribuția pentru cogenerare de înaltă eficiență aplicabilă în perioada noiembrie-decembrie a anului curent, prin considerarea necesarului de venituri pentru plata bonusului pentru aceeași perioadă.”

Ca urmare a emiterii de către Comisia Europeană a Deciziei C(2021) 9774 final – State aid SA. 57969 (2021/N) – România – Modification of State Aid N 437/2009 and SA 45976 for promoting high-efficiency cogeneration, a fost adoptată HG nr. 409/2022 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă.

Principalele modificări și completări aduse HG nr. 1215/2009 prin HG nr. 409/2022 au constat în stabilirea condițiilor de accesare a prelungirii schemei de sprijin.

Astfel, la art. 7 alin. (6)-(10) sunt prevăzute condițiile în care un producător beneficiar al schemei de sprijin poate accesa prelungirea acesteia. La art. 8 alin. (2) și (3) se prevede că pentru producătorii care îndeplinesc condițiile de accesare a prelungirii schemei de sprijin, perioada de aplicare prevăzută la alin. (1) se prelungește până în anul 2033, inclusiv, iar producătorii de energie electrică și termică în cogenerare pot beneficia de schema de sprijin pe o perioadă de maximum 21 de ani.

Subliniem că, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (10) din HG nr. 1215/2009, cu modificările și completările ulterioare, producătorul care nu îndeplinește condițiile de accesare a prelungirii perioadei de aplicare a schemei de sprijin va fi suspendat din schema de sprijin până la data la care face dovada îndeplinirii acestor

condiții, data limită de conformare fiind 10 decembrie 2023. După 10 decembrie 2023, orice producător care nu îndeplinește condițiile impuse de HG nr. 1215/2009, cu modificările și completările ulterioare, pierde dreptul de a accesa prelungirea schemei de sprijin pentru cogenerarea de înaltă eficiență.

La art. 22 alin. (5) HG nr. 1215/2009 se reglementează acordarea bonusului în cazul înlocuirii unor capacități de cogenerare existente, care au beneficiat de bonus de cogenerare, cu unele noi.

Descrierea schemei de sprijin

Conform Deciziei C(2009)7085, modificată prin Decizia C(2016)7522 final, *ajutorul de stat este de tip operare*, pentru acoperirea diferenței dintre costurile și veniturile asociate producției de energie electrică și termică în cogenerare de înaltă eficiență, cu luarea în considerare a unei rentabilități de cel mult 9%.

Schema de sprijin de tip bonus este destinată în acest fel susținerii și promovării sistemelor de producere de energie electrică și termică în cogenerare de înaltă eficiență, astfel încurajându-se noi investiții în tehnologia de cogenerare, precum și realizarea de lucrări de înlocuire/reabilitare a instalațiilor existente.

Această schemă poate fi accesată de instalațiile de cogenerare doar pentru energia electrică care respectă cerința privind economisirea de energie primară în comparație cu producerea separată, așa cum s-a stabilit prin HG nr. 219/2007, deci beneficiază de sprijin doar energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență. Criteriile de definire și promovare a energiei electrice în cogenerare de înaltă eficiență sunt stabilite prin Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru fiecare configurație de cogenerare desemnată de fiecare producător, cantitățile de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență sunt determinate anual, pe baza valorilor realizate, în baza Regulamentului de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 114/2013, cu modificările și completările ulterioare. Bonusul este suma de bani pe care un producător de energie electrică și termică în cogenerare o primește pentru fiecare unitate de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată în rețelele electrice ale SEN. În scopul estimării lunare a cantităților de energie pentru care se poate primi bonus, Regulamentul de calificare cuprinde o procedură simplificată, care se aplică lunar de către ANRE, în urma căreia se emite o decizie care constituie baza acordării lunare a bonusului de către administratorul schemei de sprijin, CN Transelectrica SA.

Nivelul bonusului primit de producători pentru fiecare MWh produs în cogenerare de înaltă eficiență și livrat în rețelele publice este stabilit anual de către ANRE, pe baza *Metodologiei de stabilire și ajustare a prețurilor pentru energia electrică și termică produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență* - metodologie aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 78/2022, cu modificările și completările ulterioare. Bonusul este calculat ca *diferență* dintre costurile totale de producere ale unei centrale de cogenerare echivalente, care produce energie electrică de înaltă eficiență (cu

capacitatea instalată de 13,5 MW electrice și 30 MW termici – în cazul celei pe bază de cărbune, respectiv de 30 MW electrice și 31,5 MW termici – în cazul celei pe bază de gaze naturale), și veniturile ce pot fi obținute de aceasta utilizând prețul pe piață al energiei electrice, respectiv costul unitar al energiei termice rezultat pentru o centrală termică echivalentă de 30 MW termici – cea pe bază de cărbune, respectiv de 31,5 MW termici – cea pe bază de gaze naturale, diferență raportată la energia electrică livrată de centrala de cogenerare considerată.

Deoarece centralele echivalente sunt generice, bonusul are o valoare unică (*de referință*) pentru fiecare tip de combustibil majoritar utilizat la nivel de centrală: combustibil solid, combustibil gazos asigurat din rețeaua de transport, respectiv combustibil gazos asigurat din rețeaua de distribuție.

Valorile bonusului, ale prețului energiei electrice și ale prețului energiei termice sunt ajustate anual pe baza prețurilor medii anuale ale combustibililor, a prețului mediu anual al certificatului de CO₂, a prețului mediu anual de tranzacționare a energiei electrice pe PZU și a coeficientului de variație a inflației, dacă acestea conduc la o variație a nivelului bonusului, prețurilor energiei termice sau electrice cu mai mult de 2,5%. Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 126/2022 au fost aprobate valorile bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în anul 2023 și, în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (3) din HG nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare, au fost aplicate și în perioada noiembrie – decembrie 2022.

O excepție de la regula unicității valorii bonusului poate apărea dacă se constată în avans existența supracompensării unui producător, caz în care, conform Ordinului președintelui ANRE nr. 78/2022, cu modificările și completările ulterioare, valoarea bonusului acordat producătorului respectiv poate fi inferioară valorii bonusului de referință.

Pentru fiecare producător/centrală pe tip de combustibil, bonusul are, în principiu, valori descrescătoare, începând cu primul an de acordare până în ultimul an de acordare (maxim 11 ani, cel mai târziu 2023, respectiv 21 ani, cel mai târziu 2033 în cazul producătorilor care dețin / exploatează centrale pentru care s-a aprobat prelungirea schemei de sprijin de tip bonus), având în vedere descreșterea valorii anuale a rentabilității bazei reglementate a activelor, calculate ca produs dintre rata reglementată a rentabilității (maxim 9%) și baza reglementată a activelor centralei echivalente aferentă fiecărui an, aceasta reducându-se pe măsura amortizării investiției. De aceea, bonusul acordat unor producători funcționând pe același tip de combustibil poate fi diferit ca urmare a situației acestora în ani diferiți de accesare a schemei de sprijin. Valorile bonusurilor de referință aplicabile în anul 2023 >>>> sunt cuprinse în Ordinele președintelui ANRE nr. 105/2021, nr. 85/2022 și nr. 126/2022. Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 84/2013, cu modificările și completările ulterioare, a fost aprobată Metodologia de determinare și monitorizare a supracompensării activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de schema de sprijin de tip bonus. Conform prevederilor acestei metodologii, în trimestrul IV al anului 2023, s-a realizat analiza de ante-supracompensare și s-a constatat că pentru 1 producător, în anul 2024, se estimează înregistrarea unei supracompensări a activității de producere a energiei

electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență. Fondurile necesare în vederea aplicării schemei de sprijin se constituie prin încasarea lunară a contribuției pentru cogenerare de la toți consumatorii de energie electrică.

Pe baza cantităților de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență prognozate pentru anul următor și a bonusurilor corespunzătoare, se determină suma totală anuală necesară acordării acestui tip de sprijin. Modul de determinare a valorii contribuției este prevăzut în *Metodologia de determinare și monitorizare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 117/2013, cu modificările și completările ulterioare. Aceasta se stabilește pe baza prognozei privind nivelul energiei electrice furnizate în anul următor, a sumelor necesare pentru plata bonusului, precum și a sumelor necesare administratorului schemei de sprijin (CN Transelectrica SA) pentru acoperirea costurilor induse de administrarea schemei. Contribuția pentru cogenerare, stabilită sub formă de tarif unitar aplicabil energiei electrice facturate, se colectează de la toți consumatorii din România, prin intermediul furnizorilor lor sau direct. Precizăm că, prin Hotărârea Guvernului nr. 494/2014 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, exportul a fost exceptat de la plata contribuției începând cu data de 1 iulie 2014. Regulamentul privind stabilirea modului de colectare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și de plată a bonusului pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență a fost aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 116/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Contribuția pentru cogenerare se stabilește anual prin ordin al președintelui ANRE în baza prevederilor art. 12 și poate fi modificată semestrial în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (2) din HG nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare.

După încheierea fiecărui an, au loc regularizări:

- sunt determinate cu exactitate cantitățile de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență de către fiecare configurație a fiecărui producător, iar din diferența față de suma cantităților lunare rezultă valorile *bonusului neacordat sau necuvenit*;
- sunt determinate ex-post situațiile de supracompensare, din care rezultă sumele care trebuie returnate de către producători;
- pentru producătorii la care nu se constată o supracompensare, în cadrul analizei de supracompensare, și care au avut aprobat prin decizie a președintelui ANRE un bonus diminuat față de bonusul de referință, se realizează regularizarea sumelor respective, în limita valorii bonusului de referință aferent perioadei de evaluare a supracompensării (s-a aplicat începând cu anul 2015);
- este determinat deficitul sau surplusul de fonduri colectate din contribuția pentru cogenerare comparativ cu necesarul real pentru acordarea bonusului, urmând majorarea sau diminuarea corespunzătoare a contribuției pe perioada următoare de reglementare.

Bonusul nu se acordă instalațiilor complet amortizate.

Capacitatea electrică maxim instalată în centralele de cogenerare care beneficiază de schema de sprijin este de 4000 MW, pe durata de aplicare a schemei. După atingerea acestei limite, suplimentar celor aflate în schemă, se acordă sprijin numai pentru centralele de cogenerare de înaltă eficiență care înlocuiesc centrale de cogenerare existente.

Contribuția pentru cogenerare este returnată furnizorilor importatori, la solicitarea acestora, pentru energia electrică importată, cu garanții de origine pentru cogenerarea de înaltă eficiență emise de alt stat membru UE, și consumată în România.

Prețul reglementat pentru energia termică produsă dintr-o centrală de cogenerare care beneficiază de schema de sprijin se determină pe baza prețului de referință al energiei termice corespunzător combustibilului majoritar utilizat de capacitățile de producere din centrala respectivă, în conformitate cu prevederile Metodologiei de stabilire a prețurilor pentru energia electrică și termică, produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 78/2022, cu modificările și completările ulterioare.